

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.039/2024/5.

A felperes:

felperes neve (lakcíme.)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

(ügyvédi iroda neve) (ügyintéző ügyvéd: ügyvéd neve pártfogó ügyvéd; iroda címe.).

Az alperes:

alperes neve (székhelye.)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Horváth Tamás Lajos ügyvéd (iroda 2. címe., levelezési cím: iroda 2. levelezési címe.)

A per tárgya:

egészségügyi intézménnyel szembeni kártérítés

Az elsőfokú bíróság neve és a megfellebbezett határozatának a száma:

Szegedi Törvényszék 13.P.20.236/2022/23.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

felperes, 13.P.20.236/2022/25.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt 240 000 (kettőszáznegyvenezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes ismert tüdőbeteg, asztmában (asthma bronchiale) és krónikus obstruktív tüdőbetegségben (COPD) szenved. Nehézlégzés, köhögés, tompai mellkasi nyomó fájdalom és hányinger panaszokkal 2021. április 15. napján az Országos Mentőszolgálat szállította a (település neve) (vármegye neve) Vármegyei (X) Kórházba (a továbbiakban: alperesi jogelőd).

[2] A mentőben elvégzett COVID-19 vírus kimutatására alkalmas gyorseszteszt negatív eredményt mutatott.

[3] A felperesnél a kórházba szállítását követően elvégzett vizsgálatok (labor-, személyes és képalkotó vizsgálat) eredményeként tüdőgyulladást diagnosztizáltak, amelynek kezelése infúziós, gyógyszeres terápiában részesült, továbbá COVID-19 PCR teszt elvégzéséhez mintát vettek tőle, amelyet a laboratóriumba továbbítottak.

[4] Tünetei miatt a COVID-19 betegetek ellátó osztályon helyezték el, ahol egyedül tartózkodott a szobában. A felperes elhelyezését nem találta elfogadhatónak, véleménye szerint a belgyógyászati osztályon kellett volna részére ágyat biztosítani, ezért úgy döntött, hogy az intézményből saját felelősségére távozik. Az otthonába távozáshoz betegszállítást igényelt, a betegszállítót azonban nem várta meg, hanem a más helységben található otthonába autóbusszal utazott. Mivel az intézménybe mentő szállította, a távozásakor megfelelő ruha és pénz nem volt nála.

A kereset és az ellenkérelem

[5] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a testi épséghez, egészséghez való személyiségi jogait. Kérte továbbá az általa elszenvedett sérelme kompenzálására 3 millió forint sérelemdíj megfizetésére kötelezni az alperest. Keresete indokolásaként előadta, az alperesi jogelőd intézményben nem látták el megfelelően, figyelmen kívül hagyták azt a kérését, hogy a belgyógyászaton helyezték el, holott a gyorsesztesztje negatív volt. A COVID Osztályon uralkodó körülményektől, valamint attól, hogy nem kapott megfelelő ellátást, oly mértékben megijedt, hogy a kórházból távozott. Nem rendelkezett megfelelő ruházattal, azonban nem engedték, hogy a kórház területén a portán várakozzon.

[6] Keresete jogalapjaként az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. tv. (a továbbiakban: Eütv.) 77. § (3) bekezdését, 244. § (1) és (2) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. §-át, 2:43. § a) pontját, 2:51. § (1) bekezdés a) pontját, 6:519. §-át, 2:52. §-át, 2:53. §-át jelölte meg.

[7] Hátrányként jelölte meg (3. sorszámú beadvány 4. oldal), hogy a helytelen ellátás következtében lelki sérüléseket szenvedett, amelyből nem gyógyult fel a mai napig. Folyamatos szorongászavar, neurotikus állapot, alvászavar, kedélyállapot-változás alakult ki nála. Az alperesi jogelőd felróható magatartása eredményeként a mai napig tüdőgondozóba kell járnia.

[8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a jogelődje a felperes ellátása során a rá irányadó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt el. Hivatkozott arra, hogy az Emberi Erőforrások Minisztere 3/2020. (XI. 06.) egyedi utasítása rögzítette, COVID-19 gyanú felmerülése esetén az ellátó fekvőbeteg intézet köteles a beteget megfelelően izolálni. Köteles antigén gyorsvizsgát elvégezni, amennyiben pedig a gyorsvizsga negatív eredményt mutat, akkor PCR mintavételezés szükséges. A Nemzeti Népegészségügyi Központ által kiadott a 2020. évben azonosított új koronavírussal kapcsolatban követendő járványügyi és infekciókontroll szabályokra vonatkozó eljárásrend szerint COVID-19 fertőzés gyanúja merül fel minden olyan személynél, akinél köhögés, láz, nehézlégzés, hirtelen kezdeti szaglásvesztés, ízérzés hiánya vagy ízérzés zavara merül fel. Azt a felperesi állítást, hogy ellátásban nem részesült, cáfolja a felperes által csatolt orvosi dokumentáció, a felperes az intézményből saját felelősségére távozott. Az, hogy a felperes nem várta meg a betegszállítót, az alperesi jogelőd felelősségének megítélése szempontjából közömbös. Tagadta, hogy a felperest az épületből kizavarták, a betegek kórteremben várják meg a betegszállítót. A porta területén azonban csak a portaszolgálat tagjai tartózkodhatnak.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes költségmentessége folytán le nem rótt 180 000 Ft illetéket az állam viseli. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100 000 Ft perköltséget. Megállapította, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

[10] Határozatának indokolása szerint a felperesnek az az előadása, hogy a kórházba történő bekerülésekor a korábban megszokotthoz képest olyan körülmények voltak, amelyek benne ijesztést, rémületet, félelmet, szorongást váltottak ki, a járványügyi helyzetre tekintettel közismert tényként fogadható el. Tényként állapítható meg, hogy a negatív gyorsvizsga ismeretében a felső légúti panaszokkal intézménybe szállított betegeket a negatív PCR teszt elkészültéig úgy kezelték, mint akik fertőzöttek, és ezért elkülönítetten, a COVID Osztályon helyezték el őket. Ez a helyzet alkalmas arra, hogy azt a beteg erősen traumatikus élményként élje meg és ez előidézhet bizonyos fokú lelki, érzelmi sérülést, lelki traumát. Megállapította, a Ptk. 2:42. § (2) bekezdésében megfogalmazott generálklauzula alapján minden személyiségi érdeksérelmet okozó vagy azt veszélyeztető magatartás jogellenes. A jogellenességet azonban kizárja a jog felhatalmazása. A perrel érintett időszakban az alperesi jogelődnek, ahogyan erre ellenkérelmében is hivatkozott, alkalmaznia kellett az Emberi Erőforrások Minisztere 30/2020. (XI. 06.) egyedi utasítását, valamint a Nemzeti Népegészségügyi Központ eljárásrendjét. Az orvosi dokumentációban rögzítettek (a felperes az intézménybe történő bekerülésekor köhögött, nehéz légzése volt, gyorsvizsgájának eredménye negatív lett) alapján az alperesnek a rá irányadó szabályok szerint nem volt más lehetősége, mint hogy a felperest a PCR-teszt eredményének megérkezéséig a COVID Osztályon, ugyanakkor elkülönítetten helyezze el. Az alperesi jogelőd magatartása tehát a felperes elhelyezésekor megfelelt a rá irányadó jogszabályi rendelkezéseknek. Azt a felperesi állítást, amely szerint ellátásban nem részesült, cáfolja a perben csatolt orvosi dokumentáció. Ebből ugyanis megállapítható, hogy a felperest a sürgősségi osztályon a tényállásban írtak szerint megvizsgálták és a vizsgálati eredmények birtokában alakították ki az alkalmazandó terápiát, amelynek során infúziós és gyógyszeres kezelésben is részesült. Azt, hogy a járványhelyzet idején irányadó szabályoknak megfelelően került sor a felperes ellátására, alátámasztotta az orvosi dokumentációt aláíró és a felperes ellátását végző orvosok tanúvallomása is.

[11] A peradatok igazolják, hogy a felperes az intézményből saját felelősségére távozott, az ambuláns kezelőlap szerint lehetősége volt mentőszállító igénybevételére. Az, hogy azt nem vette igénybe, az alperesi jogelőd tevékenységi körén kívül esik, és e tekintetben az alperes felelőssége nem állapítható meg.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[12] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság állapítsa meg, az alperes megsértette a testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát, továbbá kötelezze 3 millió forint sérelemdíj és annak 2021. április 15. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére.

[13] Felülbírálati jogkörként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés a), c) és d) pontját jelölte meg. Eljárási szabálysértésként a Pp. 265. § (1) bekezdésének, 279. § (1) bekezdésének, az anyagi jogszabálysértésként a Ptk. 2:42. § (1) – (2) bekezdésének, 2:43. § a) pontjának, az Eütv. 77. § (3) bekezdésének és 244. § (1) – (2) bekezdésének megsértésére hivatkozott. Hangsúlyozta, a 2023. május 10-i perfelvételi tárgyaláson részletesen előadta tényállításait arra nézve, hogy az alperes mely magatartásait véli sérelmesnek. Kiemelte, két COVID tesztet is elvégeztek nála, mindkettőnek negatív volt az eredménye, ennek ellenére az alperesi jogelőd a COVID zárt fertőző osztályon helyezte el. Álláspontja szerint közismert tény, hogy aki egyszer COVID Osztályra bekerül, lehet onnan soha nem kerül ki. Ezért az alperesi jogelőd magatartása olyan rémületet, halálfélelmet, sírógörcsöt váltott ki nála, amely alkalmas lehet arra, hogy az orvosokba és általában az egészségügyi intézményekbe vetett bizalmát rendkívüli módon megingassa.

[14] Hangsúlyozta, az orvosi dokumentumok alapján megállapítható volt az alperesi jogelőd számára, hogy tartós asztmás megbetegedéssel küzd, és ilyen körülmények között produkált nehézlégzést a kórházba szállításakor, úgy az alperesi jogelődnek látnia kellett, hogy nem kizárólag a COVID megbetegedés jöhet szóba. A korábbi megbetegedésének az ismerete, valamint a két negatív teszt ellenére kezelte az alperesi jogelőd olyan betegként, mint akit COVID vírusra utaló tünetekkel vittek a kórházba és helyezte el a zárt fertőző osztályon.

[15] Emellett azzal is sérelmet okozott az alperesi jogelőd, hogy alkalmazottai egyáltalán nem kommunikáltak vele. Semmilyen tájékoztatásban nem részesítették, csak onnan tudta, hogy a COVID Osztályra viszik, hogy meglátta az ajtón a feliratot, de erre irányuló kérdésre sem reagált a beteghordó. Az alperesi jogelőd intézmény alkalmazottai gyakorlatilag nem vettek róla tudomást, nem segítették, nem nyugtatták meg.

[16] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság elmulasztotta értékelni, hogy a jogelőd intézmény alkalmazottainak viselkedése miatt jelentősen fokozódott a bizalmatlansága az orvosokkal, egészségügyi intézményekkel szemben. Az eset óta fél, bizalmatlan az orvosokkal, csak akkor fordul hozzájuk, ha nagyon muszáj. Ez pedig a mai napig nehézséget okoz számára, az eset óta is romlott az egészségi állapota. Bár a pszichés hátrány betegség szintjét nem érte el, az így elszenvedett hátrány alkalmas a sérelemdíj fizetésre kötelezésre.

[17] Megítélése szerint az alperesi jogelőd az Emberi Erőforrások Minisztere 3/2020. (XI. 06.) számú egyedi utasítását megszegte azzal, hogy a két negatív COVID teszt ellenére helyezte el őt a zárt fertőző osztályon. A Nemzeti Népegészségügyi Központ eljárásrendjével is szemben áll az alperesi jogelőd intézmény eljárása. Kétségtelen, hogy a saját felelősségére távozhatott a kórházból, azonban a távozás során az intézmény alkalmazottai nem voltak segítőkészek. Kérte, hogy a portán maradjon, hátha jön érte a beteghordó, ami hazaviszi.

A kórházban azonban azt mondták, ha saját felelősségre elmegy, akkor oldja meg a hazajutását. Ezt követően pedig kirakták a kórház épületéből. Ez önmagában is megalapozza a személyében ért jogsértést, az csupán ront a helyzeten, hogy egy papucsban és vékony ruhában kellett hazautaznia.

[18] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte annak felszámítása nélkül. A felperes elkülönítve az eljárásrendnek és a miniszteri utasításnak megfelelően került elhelyezésre a PCR-teszt elvégzése érdekében. Hangsúlyozta, a COVID betegek, illetve a COVID gyanús betegek elkülönítetten kerültek elhelyezésre, beleértve a várakozást, a fekvőbeteg ellátást, más várakozó tünetmentes, illetve igazolt negatív személyekkel nem vegyülhettek. Ezt alátámasztják a kezelőorvosok tanúvallomásai is.

[19] Kiemelte, a felperes semmilyen módon nem igazolta, hogy az ijedtsége nem a járványügyi veszélyhelyzettel összefüggésben közzétett a betegség lefolyására információkból eredő félelemből, hanem abból fakad, hogy az alperes izolálta a PCR teszt elvégzése érdekében. Az alperesi jogelőd által végzett tevékenységgel összefüggésben nem adekvát a „rémület” és a „halálfélelem” érzése. Az legfeljebb a COVID betegséggel és annak lefolyásával összefüggésben merülhet fel. Így nem csak az alperesi jogelőd magatartásnak a jogellenessége, hanem a megjelölt személyiségi sérelmekkel való okozati összefüggés is hiányzik.

[20] Arra nézve, hogy bizalomvesztése miben nyilvánul meg, tényelődást nem tett, az ellenőrizhetetlen szubjektív körülmény. Nincs ismert adat, hogy a perbeli eset óta hányszor és mikor fordult elő, hogy szüksége lett volna orvosi ellátásra, de azt a generális bizalomvesztés miatt nem vette igénybe. Nincs peradat, hogy az ellátással okozati összefüggésben ésszerűen indokolt lenne a minden orvosi tevékenységre kiterjedő végleges bizalomhiány.

[21] Tény, hogy a felperes kért betegszállítást, ezt a kezelőlap 3. oldala rögzíti. Az, hogy azt miért nem várta a betegek számára várakozásra kijelölt helyen és miért a portaszolgálatra ment, az a felperes saját döntése volt, amiért a felelősség őt terheli. A betegszállítás lebonyolítása nem tartozott az alperesi jogelőd tevékenységi körébe.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[22] A fellebbezés alaptalan.

[23] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és levont jogi következtetéseivel is mindenben egyetért az ítéltábla, ezért ítéletét annak helyes indokaira figyelemmel a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján helybenhagyta. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki:

[24] A felperes jogorvoslati kérelmének 5. pontjában arra hivatkozott, az alperes nemcsak azzal okozott sérelmet a felperesnek, hogy a COVID Oszályon helyezte el, hanem azzal is, hogy bent tartózkodása alatt az alperesi intézmény alkalmazottai egyáltalán nem kommunikáltak a felperessel, aki semmiről nem tudott, sem arról, hogy hova viszik, sem arról, hogy miért.

[25] E hivatkozása a felperesnek új tényállítás, illetve új hivatkozás. A Pp. 373. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezésben és a másodfokú eljárás során a keresetet, a viszontkeresetet és a beszámítást, illetve az ellenkérelmet megváltoztatni nem lehet, utólagos bizonyításnak nincs helye. A (2) bekezdés szerint a fellebbezésben új tény állítására akkor kerülhet sor, ha az új tény a fél önhibáján kívüli okokból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a fellebbező fél tudomására, vagy

következett be, feltéve, hogy az elbírálás esetén rá nézve kedvezőbb ítéletet eredményezhetett volna.

[26] Jelen esetben e feltétel hiányzik, ezzel kapcsolatos tényelőadást egyébként sem tett a felperes, ezért az ítéltábla a fellebbezés 5. pontjában hivatkozott körülményeket érdemben nem vizsgálhatta a másodfokú eljárásban.

[27] A felperes fellebbezésében egyebekben az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását kérte. Felülbírálati jogkörként a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c), d) pontját jelölte meg, eljárási szabálysértésként a Pp. 265. § (1) és 279. § (1) bekezdését jelölte meg, míg anyagi jogszabálysértésként a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdését, illetve az Eütv. 77. § (3) bekezdését és 244. § (1) – (2) bekezdését.

[28] A Pp. 265. § (1) bekezdése a bizonyítási érdek és bizonyítási szükséghelyzet szabályait tartalmazza. A felperes fellebbezésében azonban egyáltalán nem fejtette ki, hogy e körben az elsőfokú bíróság ténylegesen milyen eljárási szabálysértést követett el, illetve az miben nyilvánul meg, ezért e hivatkozását az ítéltábla alaptalannak találta. A felperes jogorvoslati kérelmében szintén hivatkozott a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértésére, mivel állítása szerint az elsőfokú bíróság okszerűtlenül mérlegelte a beszerzett bizonyítékokat és abból téves jogi következtetést is vont le.

[29] A Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállást az anyagi jogi felülbírálat során akkor érintheti, ha a bizonyítási eredményét okszerűtlennek minősíti. A mérlegelés akkor okszerűtlen, ha az ítéletben rögzített tényállás iratellenes, illetőleg ha az elsőfokú bíróság az adott bizonyítékok alapján nem juthatott volna az általa elfogadott következtetésre, vagyis a tényállás megállapítása során logikai hibát vétett. Abban az esetben azonban, ha a beszerzett bizonyítékok értékelésének eredményeként a logika szabályai szerint lehetséges volt, vagyis nem volt kizárt az adott tényállás megállapítása, a másodfokú bíróság ezt akkor sem bírálhatja felül, ha maga egyébként a bizonyítékok mérlegelése alapján más következtetésre jutott volna. Nem elégséges azonban az okszerűtlen mérlegelésre általánosságban hivatkozni, konkrétan meg kell jelölni, hogy a bíróság milyen bizonyítékokból vont le okszerűtlen következtetést, illetve milyen bizonyítási hiányosságok miatt nem tekinthető az ítélet megalapozatlannak. A felperes e körben fellebbezésében nem jelölte meg, hogy az ítéleti tényállás mely részét és milyen okból találja megalapozatlannak, az elsőfokú bíróság okszerűtlen bizonyíték mérlegelését megalapozó érveket sem hozott fel fellebbezésében, ezért a korábban kifejtettekre tekintettel ez önmagában kizárja a tényállás módosítását.

[30] Egyebekben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperesi egészségügyi intézmény a felperes ellátása során az Eütv. 77. §-ában rögzített gondossági mércéknek megfelelően járt el. E körben helyesen hivatkozott az alperes fellebbezési ellenkérelmében a 3/2020. (XI.6.) egyedi EMMI utasítás 7. pontjában foglaltakra. Az alperes részéről a szakmai szabályszegés nem állapítható meg, így jogellenesség hiányában a személyiségi jogsértés sem állapítható meg. Nem vitatottan a felperes tünetei alapján – függetlenül a gyorsított eredményétől – COVID gyanús esetnek minősült, ezért helyesen kezelte ennek megfelelően az alperes. Egyetért az ítéltábla az alperessel abban is, hogy a felperes semmilyen tényelőadást nem tett arra vonatkozóan, hogy a belső bizalomvesztése miben nyilvánul meg, az egyértelműen saját szubjektív meggyőződésének tekinthető, amely nem képezheti személyiségi jogsértés alapját. Kiemeli az ítéltábla, a perbeli időszakban az egészségügyi intézmények kiemelten fontos feladata volt a pandémia terjedésének megakadályozása, ezért a járványügyi előírások betartásának különös jelentőséget kell tulajdonítani. E szemszögből vizsgálva is az állapítható meg, hogy az alperes részéről szakmai szabályszegés nem történt.

[31] Nem állapítható meg a felperes személyiségi jogát sértő magatartás vagy mulasztás a beteg otthonába bocsátásával kapcsolatban sem. E körben helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes ugyan kért betegszállítást, amely az ambuláns kezelőlap 3. oldalán rögzítésre is került, azt azonban saját döntéséből kifolyólag nem várta meg, így e körben az egészségügyi intézményt felelősség nyilvánvalóan nem terheli.

[32] A Pp. 83. § (1) bekezdése szerint törvény eltérő rendelkezése hiányában a pernyertes fél perköltségét a pervesztes fél téríti meg. Az alperes a másodfokú eljárásban pernyertesnek bizonyult. A részéről perköltségként a képviselőjét ellátó ügyvéd munkadíja merült fel a másodfokú eljárásban. Az alperes ellenkérelmében kérte a felperes perköltségben való marasztalását, azt azonban nem számította fel. A másodfokú eljárásban az alperes a 4. sorszámú beadványában bejelentette, hogy a képviselőjét korábban ellátó ügyvédi irodával kötött megbízási szerződés megszűnt, csatolta az új jogi képviselőjének adott meghatalmazást és kérte díjának a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján való megállapítását. A Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a fél perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti. Az alperes fellebbezési ellenkérelme perköltségfelszámítást nem tartalmaz, az új jogi képviselő a másodfokú eljárásban érdemi tevékenységet nem végzett, erre tekintettel az ítéltábla mellőzte a felperes perköltségben való marasztalását.

[33] A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt illeték az állam terhén marad a Pp. 101. § (1) bekezdése, míg a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját a Pp. 101. § (3) bekezdése alapján az állam viseli.

Szeged, 2024. május 8.

Dr. Bálint Attila sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró